

จังหวัดขอนแก่น

ระดับการคัดสรร

อำเภอ

1. ชื่ออาหาร

ชื่อหลัก : ข้าวแต่น้ำแตงโม บ้านหนองแรม

ชื่ออื่นๆ เช่น ชื่อภาษาถิ่น (ถ้ามี):

2. แหล่ง

ชุมชน อำเภอ แวงน้อย ตำบล แวงน้อย

3. ประเภทอาหาร

3.1 หมวดหมู่

3.2 ลักษณะ อาหารในชีวิตประจำวัน

4. ความเป็นมา (ภูมิหลัง/ความเชื่อ) /อัตลักษณ์ (ที่โดดเด่น) /ความสำคัญและคุณค่าทางสังคมและทางจิตใจที่มีในวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน นั้นๆ

ความเป็นมา (ภูมิหลัง/ความเชื่อ)

กลุ่มแม่บ้านบ้านหนองแรม หมู่ที่ 13 ได้ใช้เวลาว่างหลังการเก็บเกี่ยว โดยทดลองทำข้าวแต่น้ำตามสูตรที่ตนเองคิดค้นขึ้นเอง เพื่อส่งขายตามร้านค้าภายในหมู่บ้านและหมู่บ้านใกล้เคียง ซึ่งยังไม่มีชื่อและยี่ห้อ ต่อมาได้มีการพัฒนารูปแบบการทำมาเรื่อย ๆ โดยการแนะนำและส่งเสริมของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอแวงน้อย และได้ไปศึกษาดูงานร่วมกับกลุ่มแม่บ้านของตำบลอื่น จึงได้พัฒนาและปรับปรุงการทำโดยนำภูมิปัญญาชาวบ้านมาใช้ เช่น นำกระพังโหม มาใส่ในข้าวแต่น้ำทำให้ข้าวพองตัว พัฒนาจนมีรสชาติเฉพาะตัว ถูกปาก เป็นที่นิยมของผู้บริโภค ปี 2550 จึงได้ขยายตลาดออกไปยังอำเภอใกล้เคียง

อัตลักษณ์ (ที่โดดเด่น)

ลักษณะที่โดดเด่นของข้าวแต่น้ำสมุนไพร คือ 1. เป็นการคิดต่อยอดจากการนำข้าวที่มีอยู่ในท้องถิ่น นำมาแปรรูปผลิตภัณฑ์ให้เกิดมูลค่าเพิ่มมากขึ้น 2. คัดข้าวเหนียวพันธุ์ดีที่ 1 3. วัตถุดิบต้องสด ใหม่ 4. ใช้น้ำมันพืชใหม่ 5. ใช้สมุนไพร ตะไคร้ ใบมะกรูด เถากระพังโหม นำมาใช้แทนผงฟู ไม่มีสารเคมี เป็นพืชที่มีในท้องถิ่น 6. มีมาตรฐานรองรับ มพช. อย. ฮาลาล มีเคล็ดลับในการผลิต 1. ใช้วัตถุดิบที่มีคุณภาพ 2. มีมาตรฐานด้านอาหารรับรอง 3. มีผู้สนใจมาศึกษาวิธีการทำข้าวแต่น้ำสมุนไพร กลุ่มไม่หวังสูตร ถ่ายทอดให้ผู้เรียนด้วยความตั้งใจ

ความสำคัญและคุณค่าทางสังคมและทางจิตใจที่มีในวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชน นั้นๆ

ความสัมพันธ์กับชุมชน - ฝีมือ แรงงาน เป็นคนในชุมชนบ้านหนองแรม และหมู่บ้านใกล้เคียง มีการถ่ายทอด จึงทำให้คนในชุมชนมีความผูกพันใกล้ชิดกันเสมือนญาติพี่น้องมีการรวมกลุ่ม มีสวัสดิการ มีประกันสังคม ผลิตภัณฑ์ข้าวแต่น้ำ กำลังการผลิตขึ้นอยู่ช่วงฤดูกาล ถ้าฤดูการทำนาปริมาณการผลิตจะน้อย แต่หลังเสร็จจากการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้วกลุ่มจะมีกำลังการผลิตมาก โดยสมาชิกทำการผลิต และจ้างแรงงานคนในชุมชน โดยคิดค่าจ้างการปั่นข้าวถาดละ 15 บาทเยวชน แม่บ้านที่ว่างงานสามารถหารายได้เสริมช่วยครอบครัว ใน

วันหยุดเสาร์-อาทิตย์ โดยจะมีรายได้เฉลี่ยคนละ ประมาณวันละ 200– 300 บาท เป็นการประกอบอาชีพเสริม สร้างงาน สร้างรายได้ให้กับชุมชนลดการอพยพแรงงานเข้าไปทำงานในเมืองหลวง ทำให้ ครอบครัวมีความรัก ความอบอุ่น อยู่ พร้อมหน้า พ่อ แม่ ลูก ทำให้คนในชุมชนมีความผูกพันต่อกัน จึงเป็นอีกทางเลือกหนึ่ง ที่ทำให้คนในหมู่บ้านและชุมชนมีงานทำ มีรายได้เลี้ยงครอบครัว - ผู้นำชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจาก อบต. อบจ. - ทำให้กลุ่มเกษตรกรมีงานทำให้มีรายได้ - เป็นแหล่งเรียนรู้ของชุมชน ข้าวแต่นสมุนไพรที่ผลิตในปัจจุบัน มี 4 สูตร 1. รสจืด ได้รับมาตรฐาน อย. ปี 2547 2. รสหวาน ได้รับมาตรฐาน อย. ปี 2549 3. หน้าหมูหยอง ได้รับมาตรฐาน อย. ปี 2549 4. หน้าสมุนไพรธัญพืช ได้รับมาตรฐาน อย. ปี 2549

5. องค์ประกอบของอาหาร (สูตร)

วัตถุดิบและส่วนประกอบ

1. ข้าวเหนียวพันธุ์ดีที่ 1
2. น้ำตาลปีบ / น้ำตาลทรายแดงไม่ฟอกสี
3. งามขาว
4. น้ำเภากระพังโหม
5. น้ำแดงโม

6. วิธีการ ประกอบอาหาร (บรรยายพร้อมแนบภาพซึ่งเป็นไฟล์นามสกุล JPEG หรือ TIFF ไม่น้อยกว่า 10 ภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบดั้งเดิมและรูปแบบที่ปรับปรุงยุค และภาพเคลื่อนไหว ลงแผ่นซีดี/วีซีดี จำนวน 1 แผ่น)

บรรยาย รูปแบบ วิธีการ แบบดั้งเดิม

(แนบภาพซึ่งเป็นไฟล์นามสกุล JPEG หรือ TIFF ไม่น้อยกว่า ๑๐ ภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบดั้งเดิม และภาพเคลื่อนไหว ลงแผ่นซีดี/วีซีดี)

บรรยาย รูปแบบ วิธีการ แบบปรับปรุงยุค(ถ้ามี)

(แนบภาพซึ่งเป็นไฟล์นามสกุล JPEG หรือ TIFF ไม่น้อยกว่า ๑๐ ภาพ ที่แสดงให้เห็นถึงรูปแบบที่ปรับปรุงยุค และภาพเคลื่อนไหว ลงแผ่นซีดี/วีซีดี)

7. การสร้างงานและรายได้

7.1 มีความสามารถในการผลิตเชิงปริมาณ พร้อมแสดง สาธิตและจำหน่ายในโอกาสต่างๆ มี

(ระบุเหตุผล)

7.2 การสร้างงานและรายได้ (ต่อครอบครัว/ชุมชน)

8. ชื่อ – สกุล ผู้ประกอบการหรือกลุ่มผู้ประกอบการ

ชื่อ – สกุล ผู้ประกอบการหรือกลุ่มผู้ประกอบการ

กลุ่มแม่บ้าน บ้านหนองแขม

ชื่อ และที่อยู่ของร้านจำหน่ายอาหาร

ร้านค้าสหกรณ์ชุมชนบ้านหนองแขม ตำบลแวงน้อย

ที่อยู่ติดต่อได้สะดวก

หมู่บ้านหนองแขม ตำบลแวงน้อย อำเภอแวงน้อย จังหวัดขอนแก่น

โทรศัพท์ โทรสาร

E-mail

9. รางวัล/เกียรติคุณที่ได้รับ (ระบุชื่อรางวัล/เกียรติคุณที่ได้รับ หน่วยงานที่มอบ ปีที่ได้รับ)

- OTOP คัดสรรระดับ 4 ดาว ปี 2553กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

- ผลิตรายการที่ได้รับมาตรฐาน มผช. ปี 2552

10. ผู้เรียบเรียงข้อมูล/ ผู้บันทึกข้อมูล/ รายชื่อคณะกรรมการคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม ผู้รับรองความถูกต้องของข้อมูล

ผู้เรียบเรียงข้อมูล ครูปอลดา กาฬภักดี

ตำแหน่ง ครูอาสา

วัน/เดือน/ปี ที่เรียบเรียงข้อมูล วันที่ 10 เดือน มีนาคม ปี พ.ศ. 2556

ผู้บันทึกข้อมูล ครูปอลดา กาฬภักดี

ตำแหน่ง ครูอาสา

รายชื่อคณะกรรมการคัดสรรรางวัลวัฒนธรรม ผู้รับรองความถูกต้องของข้อมูล

1. นางอรวรรณ แสงโทโพ

ตำแหน่ง ประธานเครือข่ายสตรี บ้านหนองแขม

2. นางจิราพร สิมมาลี

ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ

3. นางจิรนนท์ บำคำ

ตำแหน่ง นักพัฒนาชุมชนชำนาญการ

ผู้ตรวจสอบและอนุมัติ

ตำแหน่ง วัฒนธรรมจังหวัด

วัน/เดือน/ปี ที่อนุมัติ วันที่ - เดือน - ปี พ.ศ. 25